

ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТИ
СПОРТ ЖӘНЕ ӨНЕР ФАКУЛЬТЕТИ

«БЕКІТЕМІН»

Қабылдау комиссиясының төрағасы,
университет ректоры

Ж.А.Темірбекова

05 2025 ж.

ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ

Дайындау бағыты: 6B021- Өнер

Білім беру бағдарлама тобы: B021 – Орындаушылық өнер

Құрастырғандар:

ҚР Мәдениет саласының үздігі, аға оқытушы _____ Б.Жұмаділлә
Аға оқытушы _____ Е.Қаумбаев

Шығармашылық емтихан бағдарламасы «Орындаушылық өнер» кафедрасының
мәжілісінде талқыланды. Хаттама № 8 «08» 04 2025 ж.

Кафедра меңгерушісі Д.Ельжанов

Факультеттің Оқу-әдістемелік комитетінде мақұлданды,
Хаттама № 8 «10» 04 2025ж.

Оқу-әдістемелік комитет төрағасы Ұ.А.Кулетова

Факультет деканы А.Рахымжанов

«Келісілді»

Академиялық мәселелер вице-ректоры Э.Идрисова

Университет Оқу-әдістемелік комитетінде бекітілді,
Хаттама № 10 «22» 05 2025ж.

Мазмұны

1. Жалпы ережелер, емтиханның мақсаты мен міндеттері	4
2. Емтиханды ұйымдастыру тәртібі	4
3. Бірінші шығармашылық емтиханды өткізу талаптары мен бағалау көрсеткіштері	5
4. Екінші шығармашылық емтиханды өткізу талаптары мен сұрақтар тізімі, бағалау көрсеткіштері	5

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕ

Осы бағдарламада берілген шығармашылық емтихандардың талаптары типтік ережелерге және білім беру бағдарламасына сәйкес жасалған.

Шығармашылық емтихандарды өткізу шығармашылық емтиханды талап ететін білім беру бағдарламалары тобы бойынша оқуға түсуші құжат тапсырған жоғары оқу орнында жүргізіледі.

Шығармашылық емтиханның мақсаты 6B021- Өнер білім беру бағдарламалары бойынша білім алуға тілек білдірген Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің Эстрада өнері, Дәстүрлі музыка өнері білім беру бағдарламаларына құжат тапсырған оқуға түсушілер арасынан шығармашылық және өнер мамандығына бейімі, кәсіби орындаушы үшін аса қажетті шығармашылық және ұйымдастырушылық қабілеті бар дарынды жастарды іріктеп алу және келешекте олардың осы сала бойынша жоғары білім алуына жол ашып, бағыт-бағдар беру.

Шығармашылық емтихан 2024 жылдың 8-13 шілде аралығында өткізіледі.

Шығармашылық емтихан 50-баллдық жүйемен бағаланады және жинақталған балдың ең төменгі көрсеткіші 5 баллдан төмен болмауы керек.

2. Емтиханды ұйымдастыру тәртібі

Шығармашылық емтихандарының кестесі (емтихан өткізу нысаны, мерзімі, күні, уақыты мен өткізу орны, консультациялар) қабылдау комиссиясының төрағасымен бекітіледі және түсушілерге құжат қабылдау уақытынан кешіктірмей жеткізіледі.

Шығармашылық емтихандар видео және/немесе аудио жазбамен қамтылған аудиторияларда (орындарда) өткізіледі. «5»-тен төмен балл алған оқуға түсуші келесі емтиханға жіберілмейді.

Эстрада өнері, Дәстүрлі музыка өнері білім беру бағдарламалары бойынша тапсырылатын шығармашылық емтихандар саны:

1. Жеке (соло) бағдарламаны орындау (аспаптың сүйемелдеуімен ән орындау немесе музыкалық шығармалар орындау)
2. Музыкалық-теориялық пәндер бойынша ауызша немесе жазбаша емтихан (музыканың қарапайым теориясы, гармония, сольфеджио, этносольфеджио)

Шығармашылық емтихан өткізу қорытындысының бағасы еркін түрде комиссия хаттамасымен рәсімделеді және нәтижелерді хабарлау үшін қабылдау комиссиясының жауапты хатшысына (оның орынбасарына) беріледі. Комиссия хаттамасына төрағаның және барлық қатысқан комиссия мүшелерінің қолы қойылады.

Апелляцияға өтінішті апелляциялық комиссия төрағасының атына шығармашылық емтиханды тапсырушы адам өзі тапсырады, шығармашылық емтихан нәтижесі жарияланғаннан кейін келесі күні қабылданады, апелляциялық комиссия оны бір күн ішінде қарайды.

I шығармашылық емтиханды өткізу талаптары мен бағалау көрсеткіштері

1-кезең: Жеке тапсырмаларды орындап, тапсыру

Бірінші шығармашылық емтихан бойынша аспаптың сүйемелдеуімен эн(эстрадалық, академиялық, дәстүрлі) орындау немесе музыкалық аспаптарда жеке шығармалар орындайды. Шығармашылық емтиханда оқуға түсуші алдынала өзі дайындаған әр түрлі характердегі 2 немесе 3 шығармасын орындап көрсетеді(аспаппен сүйемелдеп айту, минуспен айту немесе «акапелла» - тек дауыспен орындау).

Аспаптың сүйемелдеуімен эн орындау немесе музыкалық аспаптарда шығармалар орындау емтиханын бағалау кезінде келесі қабілеті мен білім деңгейі ескеріледі:

1. Өзін - өзі сахнада ұстауы, отырысы, тұрысы.
2. Шығарманы орындағандағы стильдік ерекшеліктің сақталуы, ырғақтың, екпіннің дұрыс орындалуы, нюанс.
3. Шығарма мәтіннің дұрыс орындалуы.
4. Орындаушылық шеберлігі.

Бірінші шығармашылық емтихан бойынша бағалау көрсеткіштері төмендегідей бағаланады:

«50-40» балл. Шығарманы орындау деңгейі өте жақсы. Стильдік ерекшеліктері айқын сақталған. Динамикалық белгілері өте шебер орындалған. Ойнау техникасы өте жоғары дәрежеде.

«39-25» балл. Шығарманы талапқа сай орындады. Орындау техникасы өте жақсы. Стильдік ерекшеліктерді айқын сақталған. Шығарманы орындау стилі мен екпіні дұрыс сақталған.

«24-5» балл. Орындаушылықтың қыр - сырын талапқа сай игерген. Шығарманы орындау деңгейі жақсы. Нюанстар жасауда кемшіліктер бар. Шығарманың екпінін таңдауда кемшіліктер бар.

«4» балл. Орындау техникасы қанағаттанарлықсыз. Шығарманың мәтіні дұрыс.

50-40 балл - 5 (өте жақсы)

39-25 балл - 4 (жақсы)

24-5 балл - 3 (қанағаттанарлық)

4 балл - 2 (қанағаттанарлықсыз)

II шығармашылық емтиханды өткізу талаптары мен сұрақтар тізімі, бағалау көрсеткіштері

2-кезең: Екінші шығармашылық емтиханды қабылдау оқуға түсуші талапкердің есту және есте сақтау қабілеті, ырғақ, сезім, музыка, эн салу қабілетін тексеру арқылы өтіледі.

Музыкалық сауат пен есту қабілетін тексеру емтиханында талапкер өзінің табиғи дарындылығы мен музыка теориясынан алған білім деңгейін көрсете алады. Бұл емтиханда талапкердің төмендегі білім деңгейі бағаланады:

1. Емтихан қабылдаушының «Фортепиано» аспабында берілген жеке дыбыстарды дауыспен таза қайталауы;
2. Берілген дыбыстар санын ажыратып, айта білуі;
3. Берілген ырғақтарды қайталай білу қабілеті;
4. Аспапта орындалған шағын әуенді есте сақтап, дауыспен қайталау;
5. Музыка теориясынан берілген сұрақтарға толықтай жауап беру.

Екінші шығармашылық емтиханды өткізу сұрақтар тізімі.

- 1) Нота дегеніміз не?
- 2) Такті дегеніміз не?
- 3) Қандай кілттерді білесің?
- 4) Пауза дегеніміз не? Қандай түрлерін білесің?
- 5) Бүтін нотада қанша сегіздік, он алтылық, отыз екілік, жартылықтар бар?
- 6) Ырғақ дегеніміз не?
- 7) Метр дегеніміз не?
- 8) Өлшем дегеніміз не?
- 9) Затакт дегеніміз не?
- 10) Жай өлшемдерді ата.
- 11) Синкопа дегеніміз не?
- 12) Екпін дегеніміз не?
- 13) Мажорлық және минорлық лад.
- 14) Диатоникалық және хроматикалық жарты тон дегеніміз не?
- 15) Екпін түрлерін ата. .
- 16) Энгармонизм дегеніміз не?
- 17) Ноталардың әріппен таңбалануы.
- 18) Милизмдер дегеніміз не?
- 19) Аккорд дегеніміз не?
- 20) Негізгі үшдыбыстықтар дегеніміз не?
- 21) Септакорд дегеніміз не?
- 22) Қазақ композиторларын атаңыз?
- 23) ҚР мемлекеттік ән ұранының авторы кім?
- 24) Қазақ халқының белгілі күйшілерін ата?
- 25) Балалар композиторларын ата?
- 26) Халық әні дегеніміз қалай түсінесің?
- 27) Құрманғазының қандай күйлерін білесіз?
- 28) ҚР халық әртістерін атаныз?
- 29) Қазақ халық аспаптарын атаңыз?
- 30) Қорқыт қандай аспапта ойнаған?
- 31) Көңіл толқыны күйінің авторы кім?
- 32) Абай Құнанбаевтің қандай әндерін білесің?
- 33) Ш.Қалдаяқовтың қандай әндерін білесің?
- 34) Ақсақ құлан кімнің күйі?
- 35) Мектеп бағдарламасындағы бір әнді орындау?

- 36) Айтыс дегеніміз не?
- 37) Үрмелі аспаптарды ата?
- 38) Қазіргі таңдағы әншілерді атаныз?
- 39) Әнші мен жыршының айырмашылығы қандай?
- 40) Шертпе күй мен төкпе күйдің айырмашылығы?

Екінші шығармашылық емтихан бойынша бағалау көрсеткіштері төмендегідей бағаланады:

«50-40» балл. Музыкалық сауаты өте жақсы. Негізгі талаптарға сай жауап берілді. Есіту қабілеті де өте жақсы. Сұраққа дұрыс жауап берген.

«39-25». Есіту, есте сақтау, ырғақты сезіну қабілеті жақсы. Теориялық сұрақтарға жауап беруде кемшіліктер кеткен. Сұраққа дұрыс жауап берген.

«24-5». Теориялық сұрақтарға берген жауабы талапқа сай. Есіту қабілеті жақсы. Есте сақтау, ырғақты сезіну қанағаттанарлық. Сұраққа дұрыс жауап берген.

«4» балл. Есіту, есте сақтау, ырғақты сезіну қабілеті қанағаттанарлықсыз. Теориялық сұрақтарға берген жауабы төмен.

50-40 балл - 5 (өте жақсы)

39-25 балл - 4 (жақсы)

24-5 балл - 3 (қанағаттанарлық)

4 балл - 2 (қанағаттанарлықсыз)

Ұсынылатын әдебиеттер тізімі:

1. Музыка теориясы: Тапсырмаларды орындау әдістері мен практикасы. Оқу құралы. А. Ж. Тобағабылова. - Түркістан : Тұран, 2021.
2. Музыка теориясы мен сольфеджио: негізгі оқу курсына арналған оқу құралы. А.Ж.Тобағабылова .- Түркістан : Тұран, 2021. -111с.-ISBN 978-601-339-108-3.
3. Музыка теориясының негіздері. Оқу-әдістемелік құрал. Түркістан, «Тұран» баспаханасы. 2016. А.А.Якуб, Р.Н.Ельжанова

Қосымша әдебиеттер:

1. Краткий курс элементарной теории музыки. Учебное пособие: Изд 6-е/Д.И. Ростов н / Д : Феникс. 2019. Шайхутдинова И.
2. Теория музыки. Учебно-методическое пособие. «Тұран» баспаханасы. Туркестан., 2017. А.А.Якуб

Web сайттар тізімі:

3. *Элементарная теория музыки, основы гармонизации и аккомпанемента* Личман, Е.Ю. Павлодар 2016 РМЭБ <http://rmebrk.kz>
4. [1.https://articlekz.com/article/8366](https://articlekz.com/article/8366)